

тів, індивідуальна робота з найбільш активними та обдарованими з них тощо. Отже, зміст позааудиторної роботи, її висока якість є визначальним для формування інноваційної особистості.

Фактична практика планування навантаження і робочого часу професорсько-викладацького складу має, свого роду, «залишковий» підхід до наукової, організаційної та іншої позааудиторної роботи. Інакше кажучи, вона просто відсутня в реальній структурі навантаження. Така ситуація має кілька наслідків. З офіційного робочого часу фактично витіснена науково-дослідницька, інноваційна складова. Нераціональне планування робочого часу з боку навчального закладу є перешкодою для ефективного особистого планування роботи з боку викладачів. Вона залишається питанням ентузіазму окремих викладачів, проводиться у час, вільний від роботи. Крім того, відсутність значного обсягу роботи в офіційному навантаженні призводить до його неврахування при оплаті праці. Таким чином, реальна робота не відповідає матеріальній винагороді за її здійснення, що підриває мотивацію.

Як висновок, можна зазначити, що організація навчального процесу містить елементи, які підривають базу університету як наукового центру і знижують його якість як освітнього центру. Разом з тим, інноваційна складова навчання, високий професійний рівень викладачів не може бути сформований за нераціональної структури робочого часу. Вирішення даної проблеми залежить, у першу чергу, від зусиль відповідних підрозділів навчального закладу. Тільки тоді навчання буде базуватись на власних наукових досягненнях професорсько-викладацького складу, що створить умови формування інноваційної особистості як головної мети національної вищої школи.

*Л. В. Гнилицька, канд. екон. наук, доц.,
кафедра обліку підприємницької діяльності*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ОЧНО-ЗАОЧНОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Особливості організації індивідуальної роботи студентів очно-заочної та заочної форм навчання викликані, в першу чергу, тими обставинами, що згідно навчального плану передбачено близько

70 % від усієї кількості годин викладання окремих дисциплін спрямувати на самостійне вивчення.

Однією з форм індивідуалізації навчального процесу є дистанційне навчання. Це одна із сучасних навчальних технологій, що дає можливість на базі новітніх електронних транспортних систем доставки навчальних засобів здійснювати взаємозв'язок між учасниками навчального процесу.

Дистанційне навчання запроваджене для окремих форм навчання студентів у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана і передбачає узагальнення результатів самостійної роботи та контролю її виконання за окремими обліковими дисциплінами.

Зокрема, для організації індивідуальної роботи студентів кафедрою обліку підприємницької діяльності розроблено дистанційний курс з дисципліни «Управлінський облік». Він містить наступні основні розділи:

- програма та зміст курсу;
- голосарій;
- питання для самоперевірки;
- тести для самоконтролю;
- модульні завдання.

При розробці дистанційного курсу враховано, що лекційний матеріал повинен бути викладений коротко та доступно з обов'язковим наведенням прикладів за кожною методикою, яка розглядається. Головною метою при висвітленні матеріалу стало забезпечення у студентів відповідних знань та навичок, які можуть бути спрямовані на оволодіння здатністю застосування окремих методик управлінського обліку у своїй професійній діяльності. Тому в дистанційному курсі наводиться багато ситуаційних задач, що характеризують діяльність вітчизняних підприємств окремих галузей економіки.

Зважаючи на стислість дистанційного курсу, у лекційному матеріалі надані посилання на інші джерела інформації (законодавчо-нормативні акти, зарубіжні джерела, розробки інших вітчизняних авторів), з якими студент при бажанні може ознайомитися.

На завершення викладення лекційного курсу по кожній темі сформульовані короткі висновки, що окреслюють результати за вивченим матеріалом.

Для самоперевірки засвоєного матеріалу передбачено застосування блоку «Самоперевірка». Він включає питання для самоперевірки та закріплення знань студентів з кількома варіантами від-

повідей, одна з яких вірна. Даний блок питань сприяє ефективнішому опрацюванню студентами лекційного матеріалу, а також формує в них навички логічного мислення при виборі правильного варіанту відповіді.

Для проміжного контролю якості знань студентів розроблено блок «Тести». Він включає перелік тестових завдань за усіма темами курсу. Найбільш поширеними серед тестових завдань з курсу «Управлінський облік» є тести наступних типів:

— на обчислення, що передбачають попередній розрахунок окремих показників і формуються у вигляді мінізадачі;

— на вибір відповідності, що передбачають вибір характеристик, наданих у різних стовпчиках таблиці для визначення певної категорії;

— на множинний або одиничний вибір, що передбачають визначення правильної відповіді із переліку можливих відповідей.

Основною особливістю виконання тестових завдань є те, що у студентів є кілька спроб стосовно їх розв'язання, причому періодичність спроб встановлюється викладачем з урахуванням можливих термінів щодо вивчення окремих тем дисципліни.

Кожний тест оцінюється в балах з обов'язковим визначенням загального балу після виконання усіх спроб розв'язання тестів. Це дає можливість студенту самостійно оцінити свої знання, визначивши відсоток правильних відповідей у максимально можливій сумі набраних балів.

Для модульного контролю знань студентів та підсумку засвоєння дистанційного курсу розроблено блок «Завдання», який містить перелік завдань, необхідних для виконання студентами та надання їх для перевірки викладачеві. Дистанційний курс з управлінського обліку передбачає виділення 10 варіантів завдань, що складаються з чотирьох ситуаційних задач різного ступеню складності, що охоплюють тематику усього курсу і оцінюються за шкалою від 5 до 15 балів. Варіант студента співпадає з останньою цифрою його залікової книжки.

Виконання завдання потребує його оформлення у вигляді таблиць, графіків, пояснювальних записок тощо, форма яких повинна бути визначена кожним студентом самостійно.

Таким чином, поєднання в одній методичній розробці лекційного курсу, завдань для самоконтролю, а також модульних завдань значно спрощують роботу студента при виконанні індивідуальних завдань, бо не потребують додаткових носіїв інформації при підготовці самостійної роботи та поданні її на кафедру, а з іншого полегшує роботу викладача при її перевірці.